

BØK 9853 Driftsregnskap og budsjettering

Studium

Diplomøkonomstudiet i forretningsjus (2. år), Diplomøkonomstudiet i informasjonsteknologi (2. år), Diplomøkonomstudiet i logistikkledelse (2. år), Diplomøkonomstudiet i økonomi og administrasjon (2. år), Sivilmarkedsførerstudiet (2. år), Høyskolekandidatstudiet i økonomi og administrasjon - (ARF), Høyskolekandidatstudiet i økonomi og administrasjon (2.år)

Kursansvarlig

Aage Sending

Institutt

Regnskap - revisjon og jus

Semester

Nettstudier: Vår, Deltid: Vår, Heltid: Vår

Vekttall

2

Mål

Man skal gjennom kurset erverve innsikt i teoretiske modeller for driftsregnskap og budsjett og kunne forstå og anvende disse i praksis, herunder velge mellom ulike vurderingsalternativer. Det skal gis innsikt i budsjetteringsprosessen, oppbyggingen av budsjettene og utarbeidelsen av de ulike del- og totalbudsjetter. Forståelse for sammenhengen mellom driftsregnskap og budsjettering skal oppøves for å utnytte dette i økonomistyringen, og det skal gis innsikt i praktisk og relevant avviksanalyse. Evnen til å trekke ut relevant informasjon fra driftsregnskapet for bruk i ulike beslutningssituasjoner skal også utvikles.

Forkunnskaper

Tilsvarende delkurs 3 Innføring i bedriftsøkonomi i kurset BØK 9700 Bedriftsøkonomisk analyse.

Obligatorisk litteratur

Hoff, Kjell Gunnar. 1999. *Driftsregnskap og budsjettering* . 2. utg. Oslo: Tano Aschehoug.

Anbefalt litteratur

Sending, Aage. 1999. *Arbeidshäfte til driftsregnskap og budsjettering*. 2. utg. Bergen : Fagbokforlaget.

Emneoversikt

- 1) Resultatberegning når det foreligger beholdningsendring av tilvirkede varer
- 2) Normalkostregnskap
- 3) Standardkostregnskap
- 4) Fellesprodukter og ABC (som kalkyleprinsipp)
- 5) Desentralisering og internprising
- 6) Bakgrunn for budsjettarbeidet
- 7) Delbudsjettene
- 8) Resultat- og balansebudsjett
- 9) Fleksible budsjetter
- 10) Likviditetsbudsjett og likviditetsstyring
- 11) Sammenhengen mellom de ulike hovedbudsjettene
- 12) Beslutningsrelevante kostnader

Dataverktøy

Bruk av IKT står sentralt i kurset. En del av kursmaterialet distribueres på internett, i tillegg til supplerende oppgaver og tester. Det kreves utstrakt bruk av regneark ved løsning av deloppgaver og case. Her vil anvendelse av fagkunnskap om økonomiske sammenhenger utnyttes til å bygge svært automatiserte budsjetterings- og /eller driftsregnskapmodeller av solid omfang, og nær opp til praksis.

Gjennomføring

Heltid og deltid: Kurset gjennomføres med 42 undervisningstimer.

Nettstudier: Det gjennomføres intensivundervisning på samlinger i starten av semesteret og før eksamen. Ved Senter for nettstudier benyttes studieguide som supplement til pensumlitteraturen. Studieguiden inneholder tips om studiet, fremdriftsplan og oppgaver med løsningsforslag. Fagveiledningen gjennomføres bl.a. via internett, med fagsider og diskusjonsgrupper, samt ved frivillige oppgaveinnsendingsprogram.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers individuell skriftlig eksamen basert på pensumlitteraturen og et case som kandidaten har bearbeidet på forhånd. Caset utleveres 2 uker før eksamen, enten som et nytt case eller som en utvidelse av den modell som er bygget opp i løpet av semesteret gjennom flere obligatoriske deloppgaver. De obligatoriske deloppgavene og caset legges ut på internet (adresse: <http://on.to/aage>), og vil normalt kun bli distribuert på denne måten. To dager før eksamen legges det ut ny input til å sette inn i modellen man for øvrig skal ha ferdig. Også denne endrede input til caset vil bli distribuert på internet, men ved høyskolene vil det i tillegg deles ut et ark med endringene etter at de er lagt ut på nettet. Casebesvarelsen skal ikke innleveres for sensur, men bringes med til eksamen. Eksamen består av praktiske og teoretiske spørsmål/oppgaver fra pensum og spørsmål relatert til case/caseløsning. Oppgavene består i liten grad av ren gjengivelse av caseløsningen, men gir mulighet for å benytte de ferdigheter man skal ha ervervet gjennom arbeidet med caset. Det kan også gis spørsmål rundt regnarkets funksjoner og funksjonsmåte som har stått sentralt i arbeidet med caset, men dette vil utgjøre en liten andel av den totale eksamen. Karakteren fastsettes kun på grunnlag av den skriftlige eksamen.

Eksamenskode(r)

BØK 98531 Driftsregnskap og budsjettering - Skriftlig eksamen, eksamen teller 100% for å oppnå karakter i kurset BØK 9853, 2 vektall.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen avholdes hvert semester.